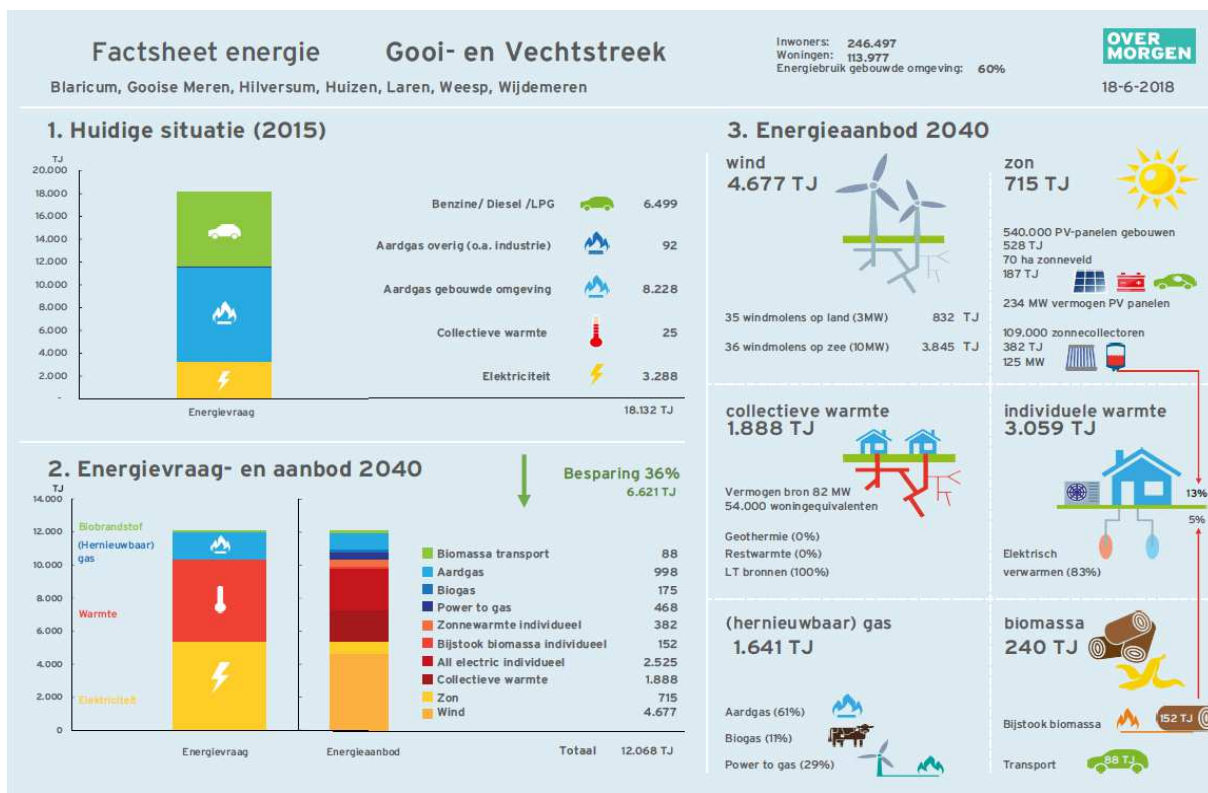

Speerpunt	Duurzaam en circulair
Zaal / tafel	Merenzaal
Tafel nummer	3
Tafel voorzitter	Karin Rienstra (ambassadeur Huizen)

Een duurzaam en circulair Gooi en Vechtstreek

Een duurzaam en circulair Gooi en Vechtstreek door:

- inwoners en (mkb) bedrijven te gezamenlijk te ondersteunen bij het isoleren, ventileren en elektrificeren van de gebouwde omgeving;
- met partners geschikte en door inwoners gedragen plekken en bronnen (zon, wind, water, geothermie) voor hernieuwbare energie (elektriciteit en warmte) in Gooi en Vechtstreek aan te wijzen;
- het bundelen van kennis en expertise op klimaatadaptatie en biodiversiteit;
- met inwoners en bedrijven in te zetten op duurzame verwerking van grondstoffen (incl. evaluatie VANG);
- met bedrijven een hoogwaardiger benutting van de grondstoffen te realiseren.

Energietransitie

Gemeenten hebben (samen met provincie en waterschappen) de regie op de gebouwde omgeving en elektriciteit (opwek). De gemeenten Gooi en Vechtstreek sluiten aan bij de landelijke doelstelling van 49% CO₂-reductie in 2030 ten opzichte van 1990.

Bovenstaande doelstelling willen de gemeenten realiseren door deze bestuursperiode te versnellen op het besparen van energie. Gooi en Vechtstreek heeft een theoretisch besparingspotentieel van 36%. Dit doen de gemeenten door met partners (o.a. woningcorporaties en energiecoöperaties) kwalitatief hoogwaardige dienstverlening voor inwoners en bedrijven te realiseren, zodat zij gefaciliteerd worden op het nemen van no-regret besparingsmaatregelen (isoleren, elektrificeren, ventileren en kleinschalige opwek zoals zonnepanelen).

De zoektocht naar passende grootschalige opweklocaties en het vervangen van bestaande aardgasnetwerken is complex in Gooi en Vechtstreek. De stedelijke dichtheid en het belang van behoud van het landschap zijn groot. Draagvlak onder inwoners en bedrijven is voor de gemeenten van groot belang. Daarom zetten de gemeenten de komende periode in op het verkennen en onderzoeken van geschikte en gedragen plekken voor hernieuwbare energie in Gooi en Vechtstreek en het in kaart brengen van de warmtetransitie op wijkniveau. Indien er draagvlak is onder inwoners en/of bedrijven dan gaan de gemeenten met partners gericht in pilots aan de slag om warmtebronnen te verduurzamen en/of grootschalige opweklocaties te realiseren. Gooi en Vechtstreek participeert in de Regionale Energie Strategie (RES) Noord-Holland Zuid. Verwachting is dat deze RES-regio, gelet op de stedelijke dichtheid, niet het potentieel heeft om een opwekregio te zijn.

Klimaatverandering & biodiversiteit

De gemeenten versterken het groene karakter van onze regio door deze raadsperiode de kennis en expertise op klimaatverandering en biodiversiteit te bundelen. Met deze bundeling kan de noodzakelijke kennis en expertise op deze complexe vraagstukken worden geborgd. Het groene karakter van de regio kan ook worden ingezet om klimaatverandering tegen te gaan (beperken uitstoot CO₂ en opname CO₂).

Scheiding en hoogwaardige verwerking grondstoffen

De kijk op en hoe we omgaan met product, materialen en grondstoffen(ketens) verandert. Een belangrijk opgave ligt in het vinden, verbinden en uitvoeren van circulaire initiatieven op het juiste schaalniveau. Om de transitie naar een circulaire economie in Gooi en Vechtstreek in gang te zetten maken we gebruik van onze lokale kennis, kracht, traditie van regionale samenwerking, creativiteit en circulaire principes om deze verder te ontwikkelen. Het betreft een integrale opgave, waarbij wordt ingezet op het (lokaal) verwaarden van herbruikbare producten, restmaterialen en grondstoffen. Dit heeft een sterke relatie met het creëren en ontstaan van nieuwe (circulaire) bedrijvigheid en werkgelegenheid. De nadrukkelijke landelijke vraag om te versnellen op circulariteit en hoogwaardige verwerking van afval- en grondstofstromen is hier onderdeel van. Mede als gevolg van een forse verhoging van de belasting op het restafval, is het financiële, maatschappelijke en morele belang van het terugdringen van de hoeveelheid afval aanzienlijk voor gemeenten. De dienstverlening van de Grondstoffen-en Afvalstoffendienst (GAD) komt tot diep in onze huishoudens. De gemeenten zijn in 2015 gestart met het programma Van Afval Naar Grondstof (VANG). Dit jaar wordt VANG geëvalueerd met de gemeenten om de stap te kunnen zetten naar een nieuwe duurzame grondstoffenstrategie. De ambitie is om in 2030 50% van de grondstoffen circulair en duurzaam te verwerken.

Legitimatie

Gebundelde belangenbehartiging

Gemeenten doen als deelregio een energie bod voor de Regionale Energie Strategie (RES) Noord-Holland Zuid. Bij dit onderwerp is het van belang dat de gemeenten één krachtig geluid laten horen waar gezamenlijk over wordt besloten. Uitgangspunt is dat maatregelen binnen Gooi en Vechtstreek passen binnen de unieke kwaliteiten van het gebied. Bij de vaststelling van het klimaatakkoord wordt als het goed is duidelijk op welke wijze de RES precies vormgegeven wordt. Verwachting is dat het bestuur van de Regio Gooi en Vechtstreek het RES bod vanuit Gooi en Vechtstreek voorbereid, waarbij de gemeenteraden met vaststelling van de startnotitie RES aan de voorkant in positie worden gezet. En ook het uiteindelijk RES bod ter vaststelling aan de gemeenteraden wordt voorgelegd. Voorstel is om voor de totstandkoming van het RES bod voor de Regio Gooi en Vechtstreek een adviescommissie van gemeenteraadsleden in te stellen.

Bundeling uitvoeringscapaciteit

De gemeenten Gooi en Vechtstreek willen samen met het duurzaam bouwloket, de lokale energiecoöperaties, installateurs / aannemers en geldverstrekkers (SVN / BNG) in Gooi en Vechtstreek tot een betrouwbare en gebundelde (keten)dienstverlening /service komen voor inwoners en bedrijven waar antwoord wordt gegeven op de volgende vragen:

1. Welke no-regret besparingsmaatregelen kan ik nu het beste nemen?
2. Welke investering(en) moet ik hiervoor doen?
3. Wat zijn mijn financieringsmogelijkheden?
4. Welke partijen kunnen voorgaande adviezen gegarandeerd uitvoeren?

Door deze bundeling kan de kwaliteit van dienstverlening geleidelijk worden verbeterd en efficiënter en effectiever worden vormgegeven.

Bundeling beleids capaciteit

Energietransitie en klimaatadaptie kennen verschillende schaalniveaus van (samen)werken: landelijk, bovenregionaal (Noord-Holland Zuid), regionaal en lokaal. Om de ambtelijke samenwerking op beleid en bestuur te versterken is het voorstel om (een deel van) de lokale beleids capaciteit op de energietransitie, klimaatverandering en biodiversiteit te bundelen in de regionale samenwerking. Daarbij dient het uitgangspunt te zijn dat regionale en lokale beleidsprogramma's in elkaars verlengde komen te liggen.

Financiering

Investeringsopgave reststromen

Eind 2019 evalueren de gemeenten VANG. Naar aanleiding daarvan kan de gemeentelijke grondstoffenstrategie worden bijgesteld vanaf 2020. Uitgangspunt is dat de financiële kaders van VANG leidend zijn. Bijstelling van de grondstoffenstrategie kan aanleiding zijn om eveneens de financiële kaders bij te stellen.

Gemeentelijke bijdrage energie besparen

De verwachting is dat gemeenten vanuit het gemeentefonds extra middelen ontvangen voor de regiefunctie op de energietransitie van de gebouwde omgeving. Daarbij zetten de gemeenten nu lokaal middelen in die straks onder de gebundelde dienstverlening vallen. De verwachting is dat de gemeenten komende jaren structureel extra moeten bijdragen aan het energie besparen in Gooi en Vechtstreek. Om de omvang van deze extra bijdrage wordt in 2019 onderzocht, waarbij ook gekeken wordt naar dekkingsmogelijkheden vanuit bestaande gemeentelijke budgetten en bijdragen vanuit provincie en het Rijk.

Planning

2019				2020				2021				2022			
1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Evaluatie VANG															
				Grondstoffenstrategie 2.0											
Energie besparen voorbereiding				Energie besparen implementatie											
RES voorbereiding		RES bod 1.0		RES bod 2.0				Uitwerking hernieuwbare energie							
				Verkenning klimaatadaptie en biodiversiteit											